

Landelijk Kennisinstituut
Cultuureducatie en Amateurkunst
Kromme Nieuwegracht 66
Postbus 452
3500 AL Utrecht
030 711 51 00
info@lkca.nl

contact

Lenie van den Bulk
Senior Onderzoek
Cultuureducatie
030 711 51 04
LenievandenBulk@lkca.nl

Vera Meewis
Onderzoek cultuureducatie
030 711 51 68
VeraMeewis@lkca.nl

21st century skills en cultuuronderwijs

Om 21e eeuwse vaardigheden te ontwikkelen via cultuuronderwijs, hebben leerlingen kennis nodig van kunst, cultureel erfgoed en media, in combinatie met vakspecifieke vaardigheden. We geven enkele voorbeelden.

Cultuuronderwijs en Creatief denken

Creativiteit is de competentie om ideeën te bedenken, problemen op te lossen óf te verzinnen en om producten te maken die nieuw (origineel), nuttig en zinvol zijn in een bepaald vakgebied.

- Stimuleer creativiteit door leerlingen eerst veel ideeën te laten bedenken. Laat hen vervolgens zelf beoordelen welk idee de moeite waard is om uit te werken.
- Help leerlingen bij het bedenken van een relevant probleem. In cultuuronderwijs is een einddoel of tastbaar eindproduct niet strikt noodzakelijk.
- Stimuleer leerlingen om tussentijds te reflecteren op het maakproces. Hiermee laat je zien hoe belangrijk het (zoek)proces is. En dat het proces ook product kan zijn.

Cultuuronderwijs en Kritisch denken

Kritisch denken is de competentie om zelf - onafhankelijk van anderen - tot een oordeel te komen, en daarbij aan te kunnen geven waarop je oordeel gebaseerd is.

- Laat leerlingen reflecteren op eigen en andermans producten, of op concepten als identiteit en uniciteit.
- Breng leerlingen cultuurhistorisch besef bij, zodat zij zich een geïnformeerde en gefundeerde mening kunnen vormen.

Cultuuronderwijs en Burgerschap

Burgerschap heeft te maken met de ontwikkeling van sociale vaardigheden, het opbouwen van normen en waarden, en het verwerven van inzicht in maatschappelijke thema's als duurzaamheid en multiculturaliteit.

- Moedig leerlingen aan zich een mening te vormen over globalisering en de mondiale cultuur.
- Gebruik actuele of sociaal geëngageerde kunst om leerlingen duidelijk te maken dat je culturele fenomenen op verschillende manieren en kritisch kunt interpreteren.
- Bied leerlingen inzicht in de werking van ideologie, en leer hen dat 'de werkelijkheid' niet onveranderlijk is.

Cultuuronderwijs en Samenwerken

Samenwerken is de competentie om samen met anderen een resultaat te bereiken. In de kunst is samenwerking veelal een open, onderzoekend en explorerend proces. Samenwerking als werkvorm past bij cultuuronderwijs.

- Laat leerlingen bewust werken aan hun sociale vaardigheden en laat hen reflecteren op

- Laat leerlingen bewust werken aan hun sociale vaardigheden en laat hen reflecteren op het verloop van collectieve maakprocessen.
- Laat leerlingen reflecteren op groepsprocessen, met het idee dat een groep soms meer kan bereiken van ieder individu afzonderlijk.

Cultuuronderwijs en Communicatie

Cultuur, kunst en media zijn vormen van communicatie waarmee mensen betekenis geven aan de wereld.

- Leer leerlingen hoe ze hun eigen visies en hun ideeën over zichzelf en de wereld symbolisch kunnen weergeven.
- Cultuur is bij uitstek het domein van de eigen constructie en interpretatie, maar je kunt leerlingen ook laten zien hoe mensen collectief betekenis verlenen aan cultuur.
- De 'boodschap' van kunst is niet altijd eenduidig. Laat leerlingen met een eigen creatieve oplossing komen om betekenis te geven aan een kunstwerk of erfgoedobject.

Cultuuronderwijs en Ict- en mediageletterdheid

Kunst, erfgoed, media en ict gaan goed samen. Nieuwe media technologie biedt ongekende mogelijkheden voor een actieve omgang met cultuur.

- Leer leerlingen technische vaardigheden aan om media creatief te gebruiken, of om zelf mediakunst te produceren.
- Gebruik mediakunst en digitaal erfgoed om leerlingen te leren hoe ze media bewust en kritisch kunnen duiden.

Meer informatie

- [Website SLO](#)
- [Website P21 21st century skills map The Arts](#)

Illustratie: Model van de 21e eeuwse vaardigheden van SLO en Kennisnet.